

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 26CoE/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817202641
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Sláviková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8817202641.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Slávikovej a sudcov JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD. a JUDr. Ingrid Kalinákovej v exekučnej veci oprávneného EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pajštúnska č. 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti povinnému Y. S., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXX v konaní o vymoženie pohľadávky vo výške 353,08 EUR s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 13Er/435/2017-32 zo dňa 26. augusta 2019, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Odôvodnil to okrem iného tým, že vo veci mal byť exekučným titulom rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu pri Asociácii pre arbitráž sp. zn. W. XXXXX/XX zo dňa 12.7.2016, pričom sa vymáha plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy o bežnom účte a o poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu č. XXXXXXXX zo dňa 24.06.2008. Rozhodcovskú zmluvu uzavretú 23.8.2014, teda v rovnaký deň ako Dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu, vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to z dôvodu, že mala formulárovú podobu, išlo teda o podmienku pripravenú vopred bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jej obsah, bez náležitého vysvetlenia, čo tvorí podstatu rozhodcovského konania, teda nebola individuálne dojednaná, teda je neplatná a rozsudok vydaný na jej základe nemôže byť exekučným titulom. Argumenty podporil poukazom na § 52 a nasl. a ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na zmenu právnej úpravy spotrebiteľského konania, podľa jeho názoru sa pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy podľa zákona č. 244/2002 Z. z. riadil už prísne právnymi predpismi vymedzenými novými pravidlami predovšetkým § 3 ods. 1, 2, 5, 6 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ZSRK), preto nie je jasné, prečo rozhodcovská zmluva na predtlačenom formulári je problematická. Povinný rozhodcovskú zmluvu podpísal sám a dobrovoľne na samostatnom dokumente, jej podpisom nebolo podmienené poskytnutie úveru, spotrebiteľ mohol túto zmluvu odmietnuť, a tým by neodmietol iné zmluvné ustanovenie. Rozhodcovská zmluva i Dohoda o uznaní záväzku boli spotrebiteľovi doručované na adresu jeho bydliska, preto mal dostatok času na ich preštudovanie. Podľa jeho názoru nebolo v úmysle zákonodarcu zakázať v spotrebiteľských sporoch rozhodcovské konanie, navyše spotrebiteľská zmluva v súlade s § 3 ods. 6 ZSRK neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd. Oprávnený splnil všetky zákonné náležitosti, preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie arbitrárne, neoprávnené zasahuje do jeho práva na súdnu ochranu, znemožňuje mu efektívne uspokojenie jeho pohľadávky. Napriek rozsiahlosti odôvodnenia

napadnuté uznesenie je nepresvedčivé, nezrozumiteľné. Jediným porušením povinností na strane oprávneného bolo podľa rozhodnutia uzatvorenie samotnej rozhodcovskej zmluvy. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súc viazaný rozsahom odvolania podľa § 379 CSP a odvolacími dôvodmi podľa § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

4. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP), konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a už len na zdôraznenie jeho správnosti uvádza.

5. Exekučný súd je podľa § 44 ods. 2, 3 Exekučného poriadku povinný skúmať súlad exekučného titulu, resp. aj rozhodcovskej zmluvy s právnymi predpismi. Súd neskúma vecnú správnosť vydaného rozhodcovského rozsudku, ale jeho súlad so zákonom, aj pri existencii spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy skúma vykonateľnosť rozhodcovského rozhodnutia. Pri existencii rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu v spotrebiteľských veciach skúma, či rozhodcovskému orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, bola daná právomoc vo veci konať. V prípade zistenia nedostatku v tomto smere, t.j. pri zistení neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky, je namieste konštatovať nevykonateľnosť takéhoto exekučného titulu. Toto spolu s princípom dôslednej ochrany práv spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu dáva podklad pre taký postup exekučného súdu v konaní, ktorý mal za následok neudelenie poverenia.

6. Viaceré rozhodnutia tohto odvolacieho súdu, ale aj Najvyššieho súdu SR konštatovali oprávnenie exekučného súdu preskúmať, či predložené rozhodnutie rozhodcovského súdu bolo vydané na základe platnej rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli v určenom zmluvnom vzťahu sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní, resp. v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

7. Vo veci 3Cdo 146/2011 Najvyšší súd SR judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.“ (Obdobne porov. aj uznesenie NS SR vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1. novembra 2011.)

8. Odvolací súd sa preto stotožňuje so súdom prvej inštancie, ktorý prioritne riešil rozhodujúcu právnu otázku, ktorou je otázka platnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy.

9. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

10. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

11. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

12. Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

13. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že predložená rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nebola individuálne dojednaná, a preto je neplatná a rozhodcovský súd nemal právomoc rozhodnúť o spore zo zmluvy a vydať spôsobilý exekučný titul.

15. Ak má byť rozhodcovská zmluva právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvu je zväčša forma uzavretej zmluvy, t.j. skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola predložená povinnému ako spotrebiteľovi v podobe formulárovej zmluvy, bez možnosti zmeny jej obsahu, či výberu konkrétneho rozhodcovského súdu. Takto to bolo aj v prípade preskúmanej rozhodcovskej zmluvy. Vzhľadom na notoricky známu metódu uzatvárania spotrebiteľských zmlúv predkladaním viacerých formulárov na vyplnenie niekoľko málo údajov o osobe dlžníka - spotrebiteľa, pričom na zakladanie viacerých rôznych právnych vzťahov v tom istom čase so spotrebiteľom používa rôzne formuláre (napr. dohoda o uznaní záväzku, rozhodcovská zmluva), je vyššie uvedený záver súdu prvej inštancie (že nejde o individuálne uzavretú zmluvu) správny, a ten musí dodávateľ vyvrátiť (§ 53 ods. 3 OZ), avšak inak, ako len poukazom na to, že formuloval zmluvu na samostatnom dokumente. Pri nezmenenej metodike uzatvárania spotrebiteľských zmlúv, preto ani v tomto prípade odvolací súd nezistil odklon od dlhoročne používanej formy („predloženia listiny na podpis“), a preto nepovažuje v predmetnej veci za preukázané individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy. Naďalej nie je zjavné, žeby spotrebiteľ bez ohľadu na typ použitého formulára mal záujem na riešení sporu rozhodcovským súdom, alebo vedomosť o povahe a dôsledkoch rozhodcovského konania - pochybnosti súdu plynúce z mnohoročnej praktickej skúsenosti s metódami oprávneného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv nerozptýlil oprávnený preukázaním opaku, resp. preukázaním, že spotrebiteľ reálne bol poučený v zmysle zákona o podstate veci.

16. Vôľu spotrebiteľa uzatvoriť rozhodcovskú zmluvu ako dôsledok vyjednaní si tejto formy riešenia sporov zo zmluvy, ktorého súčasťou malo byť rozsiahle poučenie spotrebiteľa o podstate a dôsledkoch jej uzavretia zo strany dodávateľa, si odvolací súd vie s ťažkosťou predstaviť v situácii aká je v tejto veci, kedy je spotrebiteľovi zaslaný na adresu naraz formulár Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky spolu s formulárom rozhodcovskej zmluvy, ktorý bol pripravený pred jeho podpisom. Táto skutočnosť práve preukazuje, že spotrebiteľ rozhodcovskú zmluvu nevyjednáva, len ju podpisuje, a následne dodávateľ určuje rozhodcovský súd, ako to bolo aj v tomto prípade.

17. Predmetná rozhodcovská zmluva teda aj podľa názoru odvolacieho súdu nebola individuálne vyjednaná, a dodávateľ opak nepreukázal.

18. Podstatou a hlavnou črtou formulárových spotrebiteľských zmlúv, či všeobecných obchodných podmienok je, že pri uzatváraní zmluvného vzťahu sa nemenia, sú všeobecné a záujemca o službu tieto podmienky prijme alebo ich odmietne a zmluva nevznikne. Predovšetkým v tom spočíva faktická nerovnosť zmluvných strán. Je zrejmé, že spotrebiteľ je tak čo do vyjednávacej pozície, ako aj čo do informovanosti v nevýhodnom postavení oproti dodávateľovi (Mostaza Claro bod 25-28, uznesenie POHOTOVOST' C-76/10 bod 37, a iné).

19. Preto možno súhlasiť so súdom prvej inštancie, ak takúto podmienku v spotrebiteľskej zmluve vyhodnotil ako neplatnú, ktorá nezakladá právomoc rozhodcovského súdu rozhodnúť vo veci.

20. Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania

(Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 -C-244/98 Oceano Grupo Editorial: „Podmienka, ktorá deleguje právomoci vzhľadom na všetky vyvstávajúce spory na súd v územnej jurisdikcii, kde má predajca alebo dodávateľ svoje hlavné obchodné sídlo, zaväzuje spotrebiteľa podrobiť sa výhradne jurisdikcii súdu, ktorý môže byť ďaleko od miesta jeho trvalého bydliska. To mu sťažuje predložiť obhajovací spis súdu. V prípade sporov s obmedzenými finančnými čiastkami by náklady spojené s obhajovacím spisom spotrebiteľa mohli byť prekážkou a spôsobiť mu právnu nápravu alebo ochranu. Takáto podmienka preto spadá do kategórie podmienok, ktoré majú cieľ alebo účinok vylúčiť alebo zabrániť právu spotrebiteľa začať právne konanie - kategória z pododstavca (q) odstavca 1 Prílohy ku Smernici. Na druhej strane táto podmienka uľahčuje predajcovi alebo dodávateľovi pripraviť sa na proces a robí mu to menej obtiažnym. Keď je neprerokovaná jurisdikčná klauzula zahrnutá v takej zmluve v zmysle Smernice a deleguje právomoc na súd v územnej jurisdikcii, kde má predajca alebo dodávateľ svoje obchodné sídlo, považuje sa za necestnú v zmysle Cl. 3 Smernice, pokiaľ spôsobuje v rozpore s požiadavkou dobrej viery značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán na ujmu spotrebiteľa.“), a opätovne tiež rozsudok C 243/08 Pannon GSM Zrt. ca Erzsébet Sustikné Győrfi „Pokiaľ však ide o podmienku, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, treba pripomenúť, že Súdny dvor v bodoch 21 až 24 už citovaného rozsudku Oceano Grupo Editorial a Salvat Editores rozhodol, že vopred stanovená podmienka predajcom alebo spotrebiteľom v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom v zmysle smernice, ktorá nebola individuálne dohodnutá a ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v ktorého obvode sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť z hľadiska smernice kvalifikovaná ako nekalá.“

21. V tomto prípade rozhodoval rozhodcovský súd v Bratislave Z obsahu spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy evidentne vyplýva, že spotrebiteľ bude vždy žalovaný na rozhodcovskom súde.

22. V tejto veci teda bola neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy z tohto dôvodu zrejmalá.

23. Predmetná rozhodcovská zmluva upravuje riešenie sporov tak, že rozhodcovský súd bude vec riešiť v prípade podania žaloby na tomto súde alebo vec bude riešená pred príslušným všeobecným súdom, ak bude žaloba podaná na všeobecnom súde. S prihliadnutím na uvedené, ak spor vyvolá dodávateľ podaním žaloby na rozhodcovskom súde, spotrebiteľ sa takto začatému rozhodcovskému konaniu musí podrobiť.

24. Občiansky zákonník účinný od 1. januára 2008 za neprijateľnú podmienku v ustanovení § 53 ods. 4 písm. r) považuje aj dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

25. Vychádzajúc z obsahu rozhodcovskej zmluvy a z tohto ustanovenia je zjavné, že predmetná rozhodcovská zmluva nie je platná.

26. Odvolací súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia KS v Prešove z 27.9.2010, podľa ktorého: „Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. 12. 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak sice spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008“.

27. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula alebo samostatná rozhodcovská zmluva.

28. Pre vykonanie exekúcie tak chýba základný predpoklad, a to právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Rozhodcovský rozsudok vo veci vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodnúť.

Vydaný rozsudok nie je platný, nemá právne účinky, a takýto rozsudok nemôže byť považovaný za rozhodnutie, ktoré je spôsobilé byť podkladom pred nariadenie exekúcie. Na splnenie tejto podmienky musí exekučný súd prihliadať v každom štádiu exekučného konania.

29. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď v súlade s postupom podľa § 44 ods. 2, 3 Exekučného poriadku po preskúmaní predloženého návrhu na vykonanie exekúcie žiadosť o udelenie poverenia zamietol

30. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú zmluvu nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami oprávnenej.

31. Vzhľadom na uvedené odvolací súd podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil napadnuté uznesenie.

32. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 CSP pri zastavení exekučného konania (§ 44 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31.3.2017).

33. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).